

«Η Εκκλησία χειμάζεται, αλλά ναυάγιον ουχ υπομένει» (Σεβ. Μητροπολίτης Μάνης Χρυσόστομος Γ')

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Δεκεμβρίου, 2020

Είναι γνωστόν, ότι οι πρώτοι χριστιανικοί αιώνες, είχαν ως μέγα ζήτημα την Τριαδολογία, την Χριστολογία και την Σωτηριολογία. Οι κοντινοί μας αιώνες, ο εικοστός και ο εικοστός πρώτος, φαίνεται να έχουν ως σημαντικό θέμα, την Έκκλησιολογία. Δηλαδή, αναζητείται συνεχώς η απάντηση στο βασικό ερώτημα: **Τί είναι η Έκκλησία;** Και τούτο, επειδή έρχεται ενώπιόν μας μία παρερμηνεία της έννοιας της Έκκλησίας, μία λαθεμένη αντίληψη του έργου της, μία παρεξήγηση της θέσεως των μελών της. Ποικίλες θεωρίες και απόψεις διατυπώνονται και μάλιστα κατ' αυτές, οι οποίες όμως, ως επί τό πλείστον, δεν έχουν καμμία σχέση με τό ουσιαστικό και αυθεντικό περιεχόμενο της Έκκλησίας. Για παράδειγμα, ισχυρίζονται, ότι η Έκκλησία είναι μόνον ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, όπως όλα τά άλλα σέ μία κρατική ύπόσταση. Άλλοι, θεωρούν ότι είναι **ένα κοινωφελές ίδρυμα, εξαιρετικά χρήσιμο** για ύλική βοήθεια πρός τούς πτωχούς και αναγκαίο για διάφορες πολιτιστικές έκδηλώσεις. Άλλοι, ότι είναι μία καλή όργανωση για συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη της συνοχής της κοινωνίας. Και, βέβαια, για άλλους, η Έκκλησία είναι μία όντότητα μέ συντηρητικό, σκοταδιστικό, όπισθοδρομικό πνεύμα, ένα καθεστώς άποξενωμένο από την πρόοδο, την παγκοσμιοποίηση και τά σύγχρονα κοσμοείδωλα.

Κατ' άκολουθίαν των άνωτέρω, παρουσιάζεται συχνά τό φαινόμενο της άπαξίωσης της Έκκλησίας, της κατασυκοφάντησης, της λοιδορίας, της άρνησης, της θέσεώς της στό περιθώριο του δημόσιου βίου.

*

Έτσι η Έκκλησία καθίσταται, όπως ό Κύριός της, «σημείον άντιλεγόμενον», καταδιωκωμένη, περιφρονημένη, αλλά και άποκαλυπτομένη συγχρόνως από άλλους άνθρώπους, πού ποτέ κανείς δεν θά ύποπτευόταν, ότι θά ήταν δυνατόν να ενδιαφερθούν και να έλθουν κοντά στην Έκκλησία και να αισθανθούν ένδόμυχα την εύεργεσία της.

Υπάρχει, λοιπόν, σήμερα ζωηρότατο ένδιαφέρον, γι' αυτό πού όνομάζεται Έκκλησία, πέρα από κάθε θρησκευολογική έννοια. Γενικά, θά λέγαμε, ότι ύπάρχει ένα

έκκλησιολογικό ενδιαφέρον. Τό ερώτημα συνεπώς είναι διαρκώς ενώπιον πολλών ανθρώπων. Τί είναι τελικά η Έκκλησία; Όστος για να μπορέσει κάποιος να δει και να αισθανθεί, να καταλάβει, να βιώσει τί είναι η Έκκλησία και τί κάνει, αρίδηλος ύφισταται ή ανάγκη να ύφιστανται οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Χρειάζεται μία υπέρβαση του «όρθου λόγου», μία διείσδυση στο «μυστήριο» που είναι η Έκκλησία. Πρέπει κανείς να προχωρήσει από την νοησιарχία στο υπέρλογο, από τό άγνωστο στη γεύση και μετοχή και έμπειρία της θείας χάριτος. Άλλως, παραμένει έξω του οίκου της Έκκλησίας.

Καταδεικνύεται, λοιπόν, ότι η Έκκλησία δέν είναι αυτό που νομίζουμε ή μέ ποικίλα κατά καιρούς ιδεολογικά ή κοσμικά κριτήρια κατασκευάζουμε ως Έκκλησία. Η Έκκλησία είναι πέραν από καταχωρήσεις περί θρησκείας σέ έγκυκλοπαίδειες και βικιπαίδειες. Όπως δέ διαπιστώνουμε -και κάμνει πολύ έντύπωση αυτό τό γεγονός- ότι οι Απόστολοι και οι Πατέρες της Έκκλησίας δέν έγραψαν ένα έργο, π.χ. «Βίος του Χριστού», και δέν ύπάρχει κάτι τέτοιο στην όρθόδοξη θεολογία, κατά παρόμοιο τρόπο όφείλουμε να γνωρίζουμε, ότι δέν ύπάρχει και κάποιος όρισμός, για την έννοια της Έκκλησίας. Γι' αυτό και χρησιμοποιούνται μόνο λέξεις, έκφράσεις και εικόνες προς δήλωσιν του μυστηρίου της Έκκλησίας. Μερικές τέτοιες λέξεις είναι: Βασιλεία, Βασίλισσα, Νύμφη, Μήτηρ, Ποίμνη, Κιβωτός, Άμπελος, Γεώργιον, Οίκος, Οικοδομή, Πύργος, Σκηνή, Λιμήν, Πόλις, Σύνοδος, αλλά και έκφράσεις, ως Λαός του Θεού, Κοινωνία άγιων, Νέα Ίερουσαλήμ, Σώμα Χριστού. Μ' αυτές μόνον τίς λέξεις, τίς φράσεις και τίς εικόνες, μπορούμε κάπως να προσεγγίσουμε τό θέμα Έκκλησία. Άξίζει δέ, στο παρόν άρθρο, να μελετήσουμε κυρίως αυτή την τελευταία έκφραση, ή όποία είναι ή πλέον όρθή θεολογικώς. Θα σταθοΰμε σ' αυτή περισσότερο.

*

Πράγματι, ή Έκκλησία είναι τό Σώμα του Χριστού. Κεφαλή του Σώματος, ό Χριστός και μέλη του Σώματος είναι όλοι οι βεβαπτισμένοι πιστοί, οι όποιοι βρίσκονται σέ όργανική σχέση και έξάρτηση προς την Κεφαλή αυτών, τον Χριστόν, και προς άλλήλους.

Εϊδικότερα, όταν όμιλοΰμε ότι ή Έκκλησία είναι τό Σώμα Χριστού, έννοοΰμε ότι ή Έκκλησία είναι ό «όργανισμός», ό «θεσμός» εκείνος -και κατά συγκατάβασιν χρησιμοποιοΰμε τίς λέξεις «όργανισμός» και «θεσμός», που διαθέτει ίδια ζωή, ίδια μέσα ζωής, δέν έξαρτάται έξωθεν και έχει ως Ίδρυτήν, Αρχηγόν, Κεφαλήν τον Χριστόν, Λυτρωτήν και Σωτήρα. Λέγεται, λοιπόν, «Σώμα Χριστού», γιατί είναι τό Σώμα, τό όποϊον ιδρύθηκε, κυβερνάται, τρέφεται, στηρίζεται και σώζεται από τον Χριστό. Η Έκκλησία διαρκεί και ζει στους αιώνες, ακριβώς διότι ζει μέ την ζωή του Χριστού και τά μέσα, μέ τά όποια ρέει στη Έκκλησία, ή ζωή αυτή του Χριστού είναι τά θεϊα και ιερά Μυστήρια, τά δοχεία της Χάριτος. Ωραιότατα γράφει ό Ν. Καβάσιλας: «Ο τρόπος μέ τον όποϊο έλκύομε την Έκκλησία στίς ψυχές μας είναι ή

τέλεσις τῶν μυστηρίων, ἡ λουΐσις (τό βάπτισμα), ἡ χρίσις, ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἱερᾶς τραπέζης (Θ. Κοινωνία). Ὅταν τελοῦμε αὐτά τὰ μυστήρια ἐπιδημεῖ καί ἐνοικεῖ σ' ἐμᾶς ὁ Χριστός, ἀποπνίγει μέσα μας τὴν ἀμαρτία καί ἐνσταλάζει τὴ ζωὴ καί τὴ δύναμη καί μᾶς καθιστᾷ μετόχους τῆς νίκης» (Φιλοκαλία 22, Ν. Καβάσιλας, Λόγος Α', σελ. 301).

Τό παράδοξο, μάλιστα, εἶναι, ὅτι μέσα σ' αὐτόν τόν «ὀργανισμό», ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀνεξαρτήτως ἔθνους, φυλῆς, φύλου, τάξεως, ἐκπαιδεύσεως, μποροῦν νά ζήσουν ὡς «εἷς ἄνθρωπος» καί συνάμα «ὡς ἐλεύθερα καί ἀνεπανάληπτα πρόσωπα» καί τό ἀκόμη πῶς παράδοξο, ὅτι εἶναι ἡ Ἐκκλησία κοινότητα, πού ἐνῶ ζεῖ «ἐν τῷ κόσμῳ» καί ἔρχεται νά σώσει τόν κόσμον, δέν εἶναι, ἐν τούτοις, «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» καί δέν ἐξαρτᾶται ἀπό καμμία κοσμική ἐξουσία, ἀλλ' ἔχει δικούς της πνευματικούς νόμους. Ἐπί πλέον, ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μία ἄμορφος μάζα, ἀλλά μία κοινωνία ἀνθρώπων, τῶν πιστῶν ἐν Χριστῷ, ἕνας θεανθρώπινος ὀργανισμός, ἕνας ἱερός θεσμός, ὀρατός, ἐνιαῖος καί ἱεραρχημένος. Ὡς γράφει ὁ Ἀπ. Παῦλος «Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σῶματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν· οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ... ἔχοντες χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα» (Ρωμ. ιβ', 4-6). Αὐτό εἶναι καί ἀποκαλεῖται ἐκκλησιαστικό σῶμα. Καί στό σῶμα βέβαια αὐτό δέν εἶναι μόνον οἱ κληρικοί καί οἱ μοναχοί, ἀλλά ὅλοι οἱ βεβαπτισμένοι χριστιανοί, ὅλοι ὅσοι ἀγωνίζονται τόν καλόν ἀγῶνα τῆς πίστεως. Ὅσοι βέβαια, προχώρησαν σέ σχίσμα, αἵρεση ἢ ἀποστασία, αὐτοί, ἀπό μόνου τους ἔχουν ἐκβάλλει τούς ἑαυτούς τους ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μία κοινωνία θρησκολήπτων καί δικαίων, ἀλλά ἕνας ἀγρός πού περιέχει χόρτα καλά, ἀλλά καί ἀγκάθια καί ζιζάνια καί, ὅσον διαρκεῖ ὁ παρῶν αἰῶν, ὁ διαχωρισμός ἀναβάλλεται. Ἡ Ἐκκλησία, δηλαδή, ξέρεي νά περιμένει, νά προσεύχεται, νά πονᾷ γιά τόν κάθε ἀμαρτωλό καί ἀσθενῆ ἄνθρωπο καί μετὰ χαρᾶς τόν δέχεται γιά νά τόν σώσει καί νά τόν ὀδηγήσει στή θέωση. Κατά συνέπειαν, ἀποτελεῖ οἰκτρά πλάνη νά θεωρεῖται ἡ Ἐκκλησία ὡς μία διοικητική πρωτίστως ὀργάνωση, ὡς ἕνα σωματεῖο τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, ὡς μία ΜΚΟ, ὡς ἕνα ἀνθρώπινο κατασκεῦασμα.

Ὁ Χριστός, λοιπόν, εἶναι ἡ Κεφαλή τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας καί ὁ Ἰδρυτής της. Τοῦτο καθ' ὅτι, κατὰ τίς ἡμέρες τῆς δημόσιας ζωῆς Του, ὁ Κύριος ἐξέλεξεν τούς Ἀποστόλους του, τούς προητοίμασε, τούς ἐδίδαξε, τούς ἀπέστειλεν, ὅπως καί ὁ ἴδιος εἶχεν ἀποσταλεῖ παρά τοῦ Πατρός. Τούς ὑπέδειξε τό βάπτισμα ὡς τό μέσον τῆς ἐνσωματώσεως τῶν μελλόντων χριστιανῶν στό Σῶμα Του καί «τῆ νυκτὶ ἢ παρεδίδετο ἢ μᾶλλον ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς», τούς παρέδωκε καί τό Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἐνῶ μετὰ τὴν ἀνάστασίν Του, τούς παρεχώρησε τὴν ἐξουσία «τοῦ λύειν καί δεσμεῖν». Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἔθεσε τό θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας Του καί ἀπεκάλυψε στοὺς μαθητές Του τόν τύπον τῆς ὀργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας Του, δηλ. τό σχέδιόν Του νά καταστήσει τὴν Ἐκκλησίαν

συνέχισιν τοῦ προφητικοῦ (διδασκαλία), τοῦ ἱερατικοῦ (μυστήρια) καί τοῦ βασιλικοῦ (διοίκηση) ἔργου Του.

Ὅλα ὁμως αὐτά, δέν θά εἶχαν τήν ζωή καί τήν δύναμη πού θέλησε ὁ Κύριος νά ἔχουν, ἐάν δέν ἐζωοποιῶντο ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό τρίτον πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἔτσι τήν Ἐκκλησία, τήν ὁποία ἴδρυσεν διά τοῦ ζωοποιοῦ Του αἵματος, ὁ ὑπέρ ἡμῶν σταυρωθεῖς Λόγος τοῦ Θεοῦ, τήν φανέρωσε καί τήν στερέωσε κατά τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς διά τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δηλαδή, μετά τήν εἰς οὐρανούς ἐνδοξον ἀνάληψίν Του, δέν μᾶς ἄφησε μόνους, δέν μᾶς ἐγκατέλειψε. Μᾶς ἔδωκε τήν Ἐκκλησίαν Του. Αὐτό εἶναι τό μέγιστον θεῖον δῶρημα.

*

Τοιοιουτρόπως, ὁ πιστός μέσα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ζεῖ τήν ὄντως ζωή, τήν ζωή τήν ἐν Χριστῷ, καί γνωρίζει καί ἔχει τήν ἐσωτερική πληροφορία ὅτι ἔξω τῆς Ἐκκλησίας διακατέχεται ἀπό στέρση τῆς ἀληθοῦς ζωῆς. Ὁ εὐρισκόμενος ὁμως ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, τά βλέπει πλέον ὅλα διαφορετικά, τά γήϊνα καί τά ρέοντα, τίς ἀντιξοότητες καί δοκιμασίες τῆς ζωῆς, αὐτή τήν ἴδια τήν ζωή, καί τό νόημά της, ἀλλά καί τίς ἀσθένειες, τά βάσανα, τίς πίκρες καί αὐτόν ἀκόμη τόν θάνατον. Ὅλα τά ἀντιμετωπίζει ἄλλως πως, γιατί ὑπάρχει ἡ ἄλλη διόπτρα, ἡ πνευματική, μέ τήν ὁποία βλέπει τά τῆς ζωῆς καί τά τοῦ κόσμου τούτου.

Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος, λοιπόν, τῆς Ἐκκλησίας, ὁ πιστός, δέν ζεῖ μόνον τήν κατά σάρκα ζωή, ἀλλά καί τήν ἐν Πνεύματι ἁγία ζωή, ἀποξενώνεται ἀπό τόν παλαιό ἑαυτό του χάριν Ἐκείνου. Ἡ πραγματική ψυχή τῆς ζωῆς του, ὁ ἐμψυχωτής του, εἶναι, ὁ νοῦς καί ἡ θέληση Ἐκείνου, τόν ὁποῖο ἔκανε Κύριόν του. Συνεπῶς, ὅταν ὁμιλοῦμε ὅτι οἱ χριστιανοί ἀνήκουν στόν Χριστό, αὐτό δέν σημαίνει ἀπλῶς ἠθική ὑποταγή, ἀλλά νέα ὄντως «ζωή ἐν αὐτῷ». Σημαίνει ὅτι ἀνήκουν σ' Αὐτόν οἱ πιστοί ὡς μέλη Του, ὡς «κοινωνοί θείας φύσεως» (Β' Πέτρ. α' 4). «Οὐκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλά τῷ ὑπέρ αὐτῶν ἀποθανόντι καί ἐγερθέντι» (Β' Κορ. ε' 15). Ἔτσι, ὡς λέγει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος, «ἐκκλησία γάρ οὐ τοῖχος καί ὄροφος, ἀλλά πίστις καί βίος», δηλαδή τρόπος ζωῆς, ἐμπειρία ζωῆς. Ἔχει πλέον ὁ πιστός ἄλλη βιοτή, τήν ἐκκλησιαστική. Ὁ ἄλλος, δέ, κόσμος πού στέκεται ἔξωθεν τῆς Ἐκκλησίας δέν μπορεῖ νά τό καταλάβει αὐτό, γι' αὐτό καί συμπεριφέρεται ἀντεκκλησιαστικά. Εἶναι ἀμύητος τοῦ θείου μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό ὅσον καί ἂν μᾶς φαίνεται παράδοξο, ὁ πιστός προσκαλεῖται ν' ἀκούσει, ἀφ' ἑνός μὲν, «τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν», ἀφ' ἑτέρου δέ, νά ὁμολογήσει: «οὐ μὴ γάρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω...».

*

Κατά συνέπειαν, ἐφ' ὅσον Ἰδρυτής, Κεφαλή, Κυβερνήτης Πηγὴ τῆς ἀληθοῦς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστός καί ἀφοῦ ὁ «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καί σήμερον ὁ αὐτὸς

καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐβρ. 13, 8), καὶ ἡ Ἐκκλησία, θά παραμένει ἀείποτε ἀκατάλυτος καὶ ἀτελεύτητος. Ὁ ἴδιος ἄλλωστε ὁ Κύριος ἔδωκε τὴν βεβαίωση καὶ εἶπε: «Καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16, 18).

Ἰδιαίτερα, ὁ Ἱ. Χρυσόστομος στὸν περίφημο λόγο του «Ὅτε τῆς Ἐκκλησίας ἔξω εὐρεθεὶς Εὐτρόπιος», τὴν ὁποία ἐπιλεξαμε καὶ ὡς τίτλο τοῦ παρόντος ἄρθρου μας, διατυπώνει πολὺ χαρακτηριστικὰ τὴν σπουδαιότητα φράση: «Ἡ Ἐκκλησία χειμάζεται, ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ ὑπομένει». Εἰδικότερα γράφει: «Τίποτε δὲν εἶναι ἴσο μέ τὴν Ἐκκλησία. Μὴ μοῦ λέγεις τὰ τείχη καὶ τὰ ὅπλα, γιατί τὰ τείχη μέ τό χρόνο παλαιώνουν, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία ποτέ δέ γερνᾷ. Τὰ τείχη οἱ βάρβαροι τὰ γκρεμίζουν, τὴν Ἐκκλησία ὅμως οὔτε οἱ δαίμονες τὴ νικοῦν. Καὶ ὅτι τὰ λόγια αὐτὰ δὲν εἶναι μεγάλη καύχησι, τό μαρτυροῦν τὰ πράγματα. Πόσοι πολέμησαν τὴν Ἐκκλησία καὶ αὐτοὶ πού τὴν πολέμησαν χάθηκαν; Αὐτὴ ὅμως ἀνέβηκε πάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς. Τέτοιο μεγαλεῖο ἔχει ἡ Ἐκκλησία. Ὅταν τὴν πολεμοῦν, νικάει· ὅταν τὴν ἐπιβουλεύονται, θριαμβεύει· ὅταν τὴν βρίζουν, γίνεται λαμπρότερη· δέχεται τραύματα καὶ δὲν πέφτει ἀπὸ τίς πληγές· κλυδωνίζεται, ἀλλὰ δὲν καταποντίζεται· δοκιμάζεται ἀπὸ τρικυμίες, ἀλλὰ δὲν παθαίνει ναυάγιο· παλεύει, ἀλλὰ μένει ἀήττητη· ἀγωνίζεται, ἀλλὰ δὲν νικιέται» (ΕΠΕ 33, σ. 110).

Καὶ σ' ἄλλο, ἐπίσης σπουδαῖο λόγο του, «Πρὸ τῆς ἐξορίας», πάλιν ὁ μέγας πατήρ, ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, γράφει:

«Τίποτε δὲν εἶναι πῶ δυνατὸ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἄνθρωπε. [Σταμάτησε τὸν πόλεμο, γιὰ νὰ μὴ διαλύσει τὴ δύναμή σου](#). Μὴν ἀνεβάζεις πόλεμο στὸν οὐρανό. Ἄν πολεμᾷς ἄνθρωπο, ἢ νίκησες, ἢ νικῆθηκες. Ἄν ὅμως πολεμᾷς τὴν Ἐκκλησία, εἶναι ἀδύνατο νὰ νικήσεις, γιατί ὁ Θεὸς εἶναι πῶ ἰσχυρὸς ἀπ' ὅλους. Ὁ Θεὸς τὴν στερέωσε, ποιὸς ἐπιχειρεῖ νὰ τὴν κλονίσει;» (ὅπ. παρ., σ. 386).

Δὲν παραλείπει δέ ὁ Χρυσορρήμων νὰ γράψει καὶ γιὰ τὴν ἄλλη δύναμη τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἀγιαστική. Τονίζει πολὺ χαρακτηριστικὰ, ἀλλὰ καὶ παραστατικὰ χρησιμοποιώντας τὴν εἰκόνα τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε. «Δὲν θά ἔκανε κανεὶς λάθος, ἐάν ἔλεγε ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει μεγαλυτέραν ἀξίαν ἀπὸ τὴν κιβωτόν. Διότι ἡ μὲν κιβωτός παρελάμβανε τὰ ζῶα καὶ τὰ διετῆρει ζῶα, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία παραλαμβάνει τὰ ζῶα καὶ τὰ μεταβάλλει. Ἄς χρησιμοποιήσω παραδείγματα. Εἰσῆλθεν ἐκεῖ (εἰς τὴν κιβωτόν) ἰέραξ καὶ ἐξῆλθεν ἰέραξ· εἰσῆλθε λύκος καὶ ἐξῆλθε λύκος· ἐδῶ εἰσῆλθε κάποιος ἰέραξ καὶ ἐξέρχεται περιστέρα· εἰσέρχεται λύκος καὶ ἐξέρχεται πρόβατον· εἰσέρχεται φίδι καὶ ἐξέρχεται ἄρνι, διότι δὲν μεταβάλλεται ἡ φύσις, ἀλλ' ἐκδιώκεται ἡ κακία» (ΕΠΕ 30, 284). Αὐτὰ ὅλα σημαίνουν, ὅτι στὴν Ἐκκλησία καταφεύγουν οἱ φθαρμένες καὶ ἀμαυρωμένες εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, οἱ ἄνθρωποι «οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι», καὶ Ἐκεῖνη γνωρίζει νὰ ξαναπλάθει, ἀνακαινίζει καὶ θεώνει τὸν καθένα πεπτωκότα ἄνθρωπο. Ἡ Ἐκκλησία δὲν μένει στὴν ἄρνησι. Προχωρεῖ στὴν κατάφασι, στὴν πνευματικὴ ἀνάβασι, γιατί Θεὸς στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας συγκαταβαίνει.

*

Κατ' ἀκολουθίαν, τῶν ἀνωτέρω πατερικῶν σοφῶν λόγων καί ἐφ' ὅσον ὅλα αὐτά συνιστοῦν τήν ἔννοια, τήν πνευματική δύναμη καί τό περιεχόμενον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατόν νά μιλάμε γιά Ἐκκλησία ἐρήμην τοῦ Χριστοῦ; Ἡ ἔπειτα νά γίνεται λόγος γιά καταστρατήγηση, ἀπαξίωση καί ὑποβάθμιση τῆς Ἐκκλησίας; Τό πρόβλημα, ἐν προκειμένῳ, δέν εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἐμεῖς δέν ἔχουμε ὀρθό λογισμό. Ἄλλωστε Ἐκκλησία εἴμαστε ὅλοι μας. Εἶναι λάθος ἡ τοποθέτηση: «Ἐγώ καί ἡ Ἐκκλησία». Μή λησμονοῦμε δέ, ὅτι ὁ Θεός Πατήρ, ὡς ὁ «ἐξ οὗ τά πάντα» εἶναι ἡ πρώτη αἰτία καί ἀρχή τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι «Θεοῦ φυτεία», δηλαδή μία ἄλλη πραγματικότητα, ὡς γράφουν οἱ «Διαταγές τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων» (4^{ος} αἰ.). Προϋπῆρχεν ἐξ αἰδίου οἰονεῖ κεκρυμμένη ἐν τῷ Θεῷ ὡς πρὸς τό, πρὸ τῶν αἰώνων, «ἀπόκρυφον μυστήριον». Προϋπῆρχεν ἐν τῇ σοφίᾳ καί τῇ προνοίᾳ τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ συγγραφέας τοῦ 2^{ου} αἰῶνα, ὁ Ἑρμᾶς (Ὅρασις, 5). Μετέπειτα ἦλθαν ὅλα τά ἄλλα. Ὁ κτιστός κόσμος, ὁ ἄνθρωπος, οἱ λαοί, τά ἔθνη, τά κράτη. Ὅλα εἶναι κατοπινά καί μεταγενέστερα.

Ἔτσι πράγματι, οἱ αἰῶνες ἔρχονται καί παρέρχονται. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως, ἐπειδή εἶναι τοῦ Χριστοῦ, μένει στόν αἰῶνα. «Ecclesia vero Christus», θά πεῖ ὁ Τερτυλλιανός καί ἐπειδή «στέφανος τῆς Ἐκκλησίας ὁ Χριστός», Αὐτή, εἶναι καί παραμένει πύργος ἀσάλευτος καί ἀκαταμάχητος. Πέρα λοιπόν ἀπό κούφιους ἰδεαλισμούς, ἀπό ἀνθρωποκεντρικούς πειρασμούς, ἀπό σκοτεινές νύκτες ἀμφιβολιῶν, τό μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας ἔχει πάντα τήν δυναμική τῆς ἀναγεννήσεως τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἐκκλησία θά συνεχίζει νά μεταμορφώνει τόν ἄνθρωπο, τόν καθένα πού πηγαίνει κοντά της, νά ποιμαίνει τόν κάθε πιστό, ὑπερνικῶντας τά ποικίλα ἐμπόδια. Καί θά ἐξακολουθήσει νά κατανικᾷ τελικά καί αὐτόν τόν θάνατον, διότι ἡ Ἐκκλησία ζεῖ, γιατί ὁ Χριστός ζεῖ, καί εἶναι στό διηλεκές «ἐν μέσῳ ἡμῶν» καί Αὐτός εἶναι ἡ Ὁδός, ἡ Ἀλήθεια καί ἡ Ζωή, εἶναι τό Φῶς τοῦ κόσμου, καί ἡ Ἀνάστασις.

Γι' αὐτό, στούς δύσκολους καιρούς μας ἀπό κάθε ἄποψη, πρὶν ἀκούσουμε τήν φωνή τοῦ οὐρανοῦ: «Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί σοι παρηνώχλησα;», ἄς ἀνοίξουμε τά ὄψα μας στήν πατερική συμβουλή: «Μένε εἰς Ἐκκλησίαν».

(Πηγή: im-manis.gr)